

Helsingfors/Mariehamn 21.1.2013

Nr 3/13

**Hänvisning** Ålands lagtings skrivelser  
21.12.2012, nris 218 och  
221/2012.

Till Justitieministeriet

**Ärende** Utlåtande över följande av lagtinget 21.12.2012 antagna landskapslagar:

1. Landskapslag om temporär ändring av 6a § landskapslagen om studiestöd,
2. Landskapslag om ändring av landskapslagen om studiestöd.

Ålandsdelegationen avger i det följande ett gemensamt utlåtande över ovan nämnda landskapslagar.

### Landskapslagarnas huvudsakliga innehåll

Genom landskapslagen om temporär ändring av 6a § landskapslagen om studiestöd ändras indexbindningen av studiestöden temporärt så att ingen årlig indexjustering verkställs under åren 2013-2015. Landskapslagen innehåller ett bemyndigande för landskapsregeringen att enligt 20 § 3 mom. i självstyrelselagen bestämma när landskapslagen helt eller delvis ska träda i kraft. Landskapslagen om ändring av landskapslagen om studiestöd innebär att beloppen för studielån mot borgen höjs. Samtidigt höjs taket för att den egna inkomsten och vissa förmåner ska inverka på studiestödet samt görs ändringar av teknisk natur.

### Lagstiftningsbehörigheten

Landskapet tillkommer enligt 18 § 1, 13, 14 och 23 punkterna i självstyrelselagen lagstiftningsbehörighet i fråga om landskapsregeringen och under denna lydande myndigheter och inrättningar, socialvård, undervisning och studiesociala förmåner.

Enligt självstyrelselagens 27 § 1 punkt tillkommer lagstiftningsbehörigheten i fråga om de i 2 kap. i grundlagen reglerade grundläggande

de fri- och rättigheterna riket. Jämlikt grundlagens 16 § 2 mom. skall det allmänna säkerställa lika möjligheter för var och en att oavsett medellöshet enligt sin förmåga och sina särskilda behov få även annan än grundläggande utbildning samt utveckla sig själv. Bestämmelser om detta ska utfärdas i lag. Landskapslagstiftningen om studiestöd syftar till att förverkliga detta. I landskapets behörighet ingår att med beaktande av nämnda grundlagsbestämmelse besluta om villkoren för erhållande av studiestöd och studiesociala förmåner, förmånernas storlek samt om eventuella indexjusteringar av stödbeloppen.

Ikraftträdelsebestämmelsen i landskapslagen om temporär ändring av 6a § landskapslagen om studiestöd bemyndigar landskapsregeringen att med stöd av 20 § 3 mom. i självstyrelselagen bestämma när landskapslagen helt eller delvis ska träda i kraft. Enligt nämnda lagrum kan lagtinget bemyndiga landskapsregeringen att bestämma att en landskapslag helt eller delvis ska träda i kraft redan innan republikens president har fattat beslut om utövande av sin vetorätt om ett anslag i landskapets budget förutsätter att en landskapslag stiftas och det finns särskilda skäl för att landskapslagen ska träda i kraft snabbt. Det är således fråga om ett undantagsförfarande från den föreskrivna lagstiftningskontrollen, vilket undantagsförfarande förutsätter särskilda skäl. Med beaktande av det som härom framförs i landskapslagens förarbeten och landskapsregeringens förslag till budget för landskapet Åland 2013, konstaterar Ålandsdelegationen att förutsättningarna i 20 § 3 mom. i självstyrelselagen för Åland formellt uppfylls, varför bestämmelsen inte föranleder anmärkningar från delegationens sida.

### **Ålandsdelegationens utlåtande**

Ålandsdelegationen finner att landskapslagarna faller inom landskapets lagstiftningsbehörighet.

**Närvarande** Ordföranden Lindbäck, ledamöterna Erlandsson, Mäenpää och Peltonpää jämte suppleanten Lindholm.

På Ålandsdelegationens vägnar:

Peter Lindbäck  
ordförande

Rainer Åkerblom  
sekreterare